

Izhaja:

10. in 25. vsakega mesca.

Dopisi naj se frankujejo.

Rokopisi se ne vračajo.

MIR.

Velja:

za celo leto 1 gold.
za pol leta 50 kr.

Denar naj se pošilja pod
napisom: Izdajatelju
„Mira“.

Vsakemu svoje!

Leto III.

V Celovec 25. julija 1884.

Št. 14.

Častiti gospodje volilni možje!

Dne 8. avgusta bote stopili na volišče, da volite poslance v deželni zbor. Možje, ktere vam mi priporočamo za deželne poslance, so ti-le gospodje:

I. Za **Beljaški** volilni okraj:

dr. Franc baron Martinec,

c. k. notar v Rožeku, in

Karl Kreiner,

velikoposestnik v Oberdorfu pri Trebnem.

*glej str. 116-117
odgovoril.*

II. Za **Celovski** volilni okraj:

Martin Štih (p. d. Šlemic),

župan v Svetnej vesi, in

Friderik Rupper,

hišni in zemljišni posestnik ter obrtnik v Celovcu.

III. Za **Šmohorski** volilni okraj:

Janez Šnabl, (p. d. Hrepec),

posestnik v Zahomecu, in

Tomaž Waldner,

umetni mizar in posestnik v Vratnej vesi (Rattendorf).

IV. Za **Velikovški** volilni okraj:

Andrej Einšpieler,

upokojeni profesor v Celovcu, in

Franc Muri,

župan pri Jezeru.

Te možé poznate, saj živijo med vami; pri vsaki priložnosti so se izkazali poštenjake. Vojskovali se bodo pod tisto zastavo, kakor „Mir“. Na tej zastavi pa je zapisano: Vse za vero, domovino in cesarja! Nikomur ne bodo krivice delali, pa tudi ne bodo dopustili, da bi se krivica delala nam. Kdor je veren kristjan, kdor je hvaležen sin slovenske matere, kdor je zvest podložnik našega cesarja, volil bo te možje, ki jih tukaj priporočamo.

Nemškoliberalni časnik „Freie Stimmen“ piše liberalnim Nemcem in nemškutarjem: „Kdor nas v tem trenutku zapusti, je izdajavec svojega naroda.“ („Jeder, der in dieser Stunde des Kampfes die Reien verlässt oder durch kleinliche locale Rücksichten schwankend gemacht wird, ist ein Verräther an seiner Nation itd.“) S toliko večo pravico smemo mi to zaklicati našim

Slovincem, ker mi nikomur nočemo delati krivice, ampak hočemo koroškimi Slovincem pridobiti le tiste pravice, ki jih drugi narodi že davno imajo, pravice, ki so nam obljubljene po samem svitem cesarju in po državnih postavah, pravice silno potrebne, ker brez njih živeti in se ohraniti ne moremo!

Našim nasprotnikom gre le za to, da bi se razširili na našo škodo; nam pa gre za narodno življenje. Nasprotniki hočejo nemško mejo preložiti na Ljubel in na Jezerski vrh, nas pa vse ponemčiti z nemškimi šolami in nemškim uradovanjem. Mi pa hočemo ostati Slovenci, kakor nas je Bog ustvaril, in govoriti tisti jezik, ktereга nam je Bog dal.

Mi hočemo ostati verni sinovi katoljske cerkve; saj mora vsak videti, kdor ni slep, da bolj ko vera peša, slabeje je živeti na

svetu. Kmečki stan je steber države; pa slabe od liberalcev skovane postave so kmeta pritirale skor že do pogina. Mi hočemo kmečki stan rešiti, mi mu hočemo roko podati in mu pomagati na vse strani. Kakor so kranjski Slovenci sklicali kmetijsko enketo, to je posvetovanje razumnih mož, kateri so našli vse pomočke, s katerimi hočejo v deželni in državnem zboru delati za kmeta; ravno to so sklenili tudi štajerski Slovenci sprožiti v deželnem zboru štajerskem; in to bodo storili tudi možje, ki jih vam priporočamo, ako jih izvolite. Slovenci, zapomnite si te besede: „Kdor noče brata za brata, bo dobil tujca za gospodarja!“ Ako nočete voliti teh mož, ki so večidel sami kmetje, kakor vi, ali pa so sinovi kmečkih starišev; — če nočete veliti teh slovenskih ali Slovincem pravičnih mož; — ako rajši volite tuje, od nemških liberalcev priporočene gospode, potem se ne smete pritožiti, da tuje nad vami gospodujejo in ukazujejo, — saj ste sami tako hoteli! Dokler bomo tuje ljudi bolj častili, tujim ljudem več verovali, kakor svojim bratom, ki so z nami ene krvi, tako dolgo bomo zaničevani na svoji lastni zemlji. Kako hočemo, da bi drugi nas spoštovali, če sami sebe zaničujemo? Pravični Nemci sami pravijo, da je to pravično, kar mi zahtevamo, zato bodo pa tudi z nami glasovali, kakor mi glasujemo za nam pravične konservativne Nemce gg. Kreinerja, Rupperja in Waidnerja. Iz tega se vidi, da znamo z Nemci v miru živeti in skupno delati, pa to morajo biti pravi, nam pravični Nemci, ne pa nemškutarji in liberalci!

Kakor mi poštenega Nemca spoštujemo, tako hočemo tudi mi spoštovani biti. Nемец naj bo gospodar v svojem kraju in na svoji zemlji, Slovence pa naj bo gospodar v slovenskem kraju in na slovenski zemlji.

Volilni možje! Tudi za nas bodo prišli boljši časi; pa le potem, če bomo možje, in če se bomo možko potegovali za svoje pravice in za svojo čast!

Zdaj imate priložnost, da pokažete svoje moštvo: Naši nasprotniki bi najrajši videli in delajo na to, da bi koroški Slovenci ne imeli nobenega poslanca v deželni zbor; potem bi lahko govorili in se hvalili, da je Slovincem na Koroškem že odklenkalo, da Slovence na Koroškem nema ničesa več govoriti. Vi pa bodite možje in volite kakor z enim glasom te možake, ki jih vam priporočamo, v deželni zbor. Če boste stali trdno ko skala in pri volitvah zmagali, potem bo prišlo slovensko imé tudi na Koroškem v čast in veljavo, kakor je že davno po drugih deželah!

Še nekaj: ne cepite glasov! Če prav kateremu iz vas ta ali oni priporočenih mož ni po volji, vendar naj ga voli. Volite vsi enako in brez razločka te nasvetovane možé. Le tako je zmaga mogoča; kakor hitro pa se vaši glasovi razcepijo, ste že zgubljeni!

Pridite vsi! Ura enkrat zamujena, ne vrne se nobena. Bog daj srečo!

Kakor si bote postljali,
Tako bote ležali!

Deželni zbor za Koroško.

VII.

Ali mi res Slovincem branimo, da bi se nemško učili?

Naši nasprotniki nam zmirom očitajo: „Glejte, vaši voditelji vam branijo, nemško se učiti, in nemščino hočejo čisto zatreti.“ Mi pa tega nikoli nismo pisali ne govorili. To sicer ni res, kar nemškutarji pravijo, da Slovence ne more živeti brez nemščine; veliko milijonov je ljudi na svetu, ki ne znajo nič nemško, vendar bolje živijo in gospodarijo, kakor mi Korošci; vendar pa nobenemu človeku ne škoduje, če zna več jezikov, posebno je to koristno za kupčevalce. Pa tudi kmetom mi nismo nikoli branili, učiti se nemščine. Mi le zmirom pravimo: „Najprej (v prvih treh šolskih letih) naj se otroci naučijo po slovensko moliti, brati, pisati in rajtati, in še le potem naj se na to podlago po nemško naprej zida. Zdaj imamo pa veliko takih šol na Koroškem, da se slovenski otroci že v prvem letu jamejo podučevati po nemško, in potem vsih osem let samo nemško, tako da ne znajo v svoji materni besedi ne brati, ne pisati. Ja, še krščanskega nauka se ne morejo učiti, ker nemškega katekizma ne zastopijo, slovenskega pa brati ne znajo. Tako se godi na Zili in v celovski okolici in sploh povsod na nemški meji. V takih šolah se otroci nič ne naučijo: ko bi učitelj imel le kake tri ali štiri otroke v šoli, bi jih vsaj nemško naučil, da bi postali res Nemci in bi pozneje prebirali nemške bukve ter se iz njih učili koristnih nauk. Ker ima pa po sto in še več otrok v šoli, in ga nekteri ne poslušajo, drugi iz šole izostajajo, zato jih tudi v osmih letih ne more naučiti dobro nemško. Tako se zgodi, da hodijo otroci po osem let v šolo, pa ničesar ne znajo, ker niso zastopili, kaj jim je učitelj v šoli po nemško pravil. Nedavno smo slišali, da je prišel neki 15 leten fant iz St. Jurja pri Celovcu k birmi, pa ni znal očenaša moliti, akoravno je v šolo hodil! Ali ni žalostno, če slišimo kmete govoriti: „Osem let sem hodil v šolo, pa ne znam nič brati in se iz bukev in časnikov podučevati. Nemško ne zastopim, po slovensko brati pa se nisem učil!“ Žalostno je pa tudi to, da taki ljudje, ki se v šoli niso nič slovenskega učili, postanejo nasprotniki svoje materne besede, ja, še taki se najdejo, ko so se naučili nekaj nemških besed, da se sramujejo svojih slovenskih starišev! Mi pa nočemo, da bi se iz Slovincem delali Nemci, to je zoper naruro; nas je Bog za Slovence ustvaril, on nam je dal slovensko besedo za naš pogovor, če ta svoj materni jezik zavržemo, pregrešimo se zoper Božje postave, in gotovo nam to ne bo v srečo, ampak le v nesrečo in sramoto! Zato pa mi hočemo, naj bo poduk v šolah skozi prva tri leta slovenski, v četrtem letu naj se začne z nemščino. Tako se bodo otroci naučili najprej slovensko moliti, brati in pisati, in bodo celo življenje ostali trdni Slovenci, če se prav v poslednjih petih šolskih letih nemško naučijo. In še to rečemo, da se bodo otroci boljše nemško naučili, ako se z nemškim podukom pozneje

za čne. V četrtem šolskem letu je ja otroška pamet že bolj utrjena in zbistrena. V prvih treh letih se bo otrok navadil po slovensko misliti, slovenski poduk bo zastopil, zato bo v teh treh letih njegova pamet postala že precej bistra, tako da bo v četrtem letu veliko lažje se učil nemščine. Cisto narobe pa je, majhnega otroka že v prvem šolskem letu podučevati po nemško, ko je komaj 6 ali 7 let star in še po slovensko ne zastopi drugega, kakor take reči, ki jih vsaki dan vidi, namreč kaj je hiša, hlev, brat, sestra, grablje, vile, vol, konj, krava, kura, tica, in take reči. Če mu pa začneš govoriti od viših reči, kakor so vera, upanje, ljubezen, treznost, previdnost, vnetost, večnost, neskončnost itd., te pa že ne bo lahko ali pa prav nič zastopil, če mu prav po slovensko govoriš. Kako morete biti nekteri tako nespametni in misliti, da bo otrok take reči zastopil, če se mu razkladajo v nemškem jeziku, kterege ne zna? Glejte, od tod pride, da se otroci v šoli tako malo naučijo! Ne dolžite torej otrok, ne dolžite učiteljev, ampak dolžite sami sebe, če ste bili tako nespametni, da ste hoteli imeti nemško šolo in jo še zdaj hvalite, da je dobra! Verjemite, le taka šola je dobra za Slovence, da se otroci učijo najprej slovensko in še le pozneje nemško. Za take šole se mi poganjamo, kakor lahko zmirom berete v „Miru“. Da pa mi hočemo nemščino čisto zavreči, to ni res, to je nemškutarška laž.

Nekteri tudi pravijo: „Slovensko se našim otrokom ni treba učiti, to že iz doma znajo.“ To je pa prav nespametna beseda. Saj tudi nemški otroci že z doma znajo nemško, šola je pa vendar spet koj nemška in sicer ne samo mala šola na kmetih, še pozneje v latinskih in visokih šolah je poduk zmirom le nemšk; učijo se tedaj skozi 16 let vse po nemško! Doma se otroci naučijo le govoriti, toda brati in pisati po slovensko se pa doma ne naučijo! Ali vas mar ne veseli, kateri znate po slovensko brati, da prebirate „Mir“ in Mohorjeve bukve in molitvene bukvice v slovenskem jeziku? Ja vi si iz Celovca, Ljubljane, Maribora in Trsta lahko naročite vsake sorte lepe slovenske bukve in časopise, da jih prebirate in se iz njih učite za vse svoje dušne in telesne potrebe. Nemškutarji pa hočejo, naj bi bile šole čisto nemške. Potem ja vaši otroci ne bodo znali po slovensko brati, akoravno so rojeni Slovenci, oni se ne bodo mogli učiti iz bukev in časnikov, zato bodo pa tudi nevedni ostali. Iz tega spoznate, da le nemškutarji vas hočejo nevedne ohraniti, ne pa mi, kakor nam očitajo. Mi pa le srčno želimo, da bi vi zmirom več brali in se tako izučili in omikali ter dohiteli druge bolj srečne narode, za katerimi smo zaostali brez naše krivde. Da se pa po nemških bukvah izučiti ne morete, to sami spoznate. Če je prav kateri iz vas več let v nemško šolo hodil, tako dobro nemško se vendar ni naučil, da bi vse zastopil, kar bere v nemških bukvah in časnikih, zato mu nemške bukve nič ne pomagajo. Izmed sto otrok na kmetih je komaj eden, ki se v šoli tako dobro nemško nauči. Kaj pa bo z drugimi? ali morajo vsi drugi nevedni ostati? Ali se vam ne smilijo? Nam se smilijo! Iz slovenskih bukev in časnikov pa se lahko vsi izučite! Pojdite gledat na Štajersko in Kranjsko in na Goriško; tam bere skor vsaki

kmet slovenske časnike in podučljive bukve, zato so pa tudi že bolj prebrisani, ko go spodje v mestih!

Nekteri tudi pravijo: „S slovenskim jezikom se nikamor ne pride.“

Mi pa na to odgovorimo: Saj mi Slovenci tudi ne mislimo nikamor iti. Mi nismo cigani ali judi, da bi se po svetu potepali, in smo najrajši doma. Svoje lepe domovine ne mislimo zapustiti; čeravno bi nekteri želeli, da bi mi šli tje v deveto deželo, kjer poper raste!

Sicer pa še res ni, da se s slovenskim jezikom nikamor ne pride. Že pod našim cesarjem je več Slovanov, kakor Nemcev; pod Rusom pa so skor sami Slovani, in Rusija sama je štirikrat tako velika kakor vsa Nemčija. Ko so bili naši koroški vojaki v Bosni, je bil vsak vesel, kdor je slovensko znal, ker se je z Bošnjaki, Hrovati in Dalmatinci lahko zgovoril; tisti pa, ki samo nemško znajo, so bili revčki, še za denar si niso mogli jesti kupiti, če jim ni kak Slovenec prišel na pomoč.

Pa še več! Na Kranjskem, spodnjem Štajerskem in Primorskem je zdaj že tako prišlo, da nobeden ne dobi cesarske službe, kdor ne zna dobro slovensko. Tudi za slovensko stran Koroške zna tako priti! Če tedaj dopustite, da se slovenski jezik čisto zanemarja in iz šol vrže, potem boste svojim lastnim otrokom pojedli boljši kruhek; ne bodo jih jemali v cesarske službe, če slovensko ne bodo znali! Nadalje prašamo: kam gre naša železnina, naš svinec, naše puške? Na Nemško ne, ampak v južne slovanske dežele! Kam gre naše sadje? Vse doli po Dravi v slovanski jug!

Slovenski kmetje, prevdarite te besede!

Kaj nam poročajo prijatelji naši?

Iz Celovca. (Naša vlada in naš deželni zbor.) Sliši se, da je vlada prav zadovoljna s sedajnim deželnim zborom koroškim. Nasprotno pa se ne more reči, da bi bil tudi naš deželni zbor enako zadovoljen z vlado. V 25. št. lista „Freie Stimmen“ namreč beremo: „Das von der Landtagsmajorität eingesetzte Wahlcomité in Klagenfurt hat die Bildung von Bezirkswahlcomité's angeregt und sind einzelne derselben bereits constituirt. Aus den uns bisher zugegangenen Nachrichten leuchten zwei erfreuliche Thatsachen hervor: Erstens, dass überall beschlossen wurde, bei diesen Wahlen dem jetzt herrschenden „System Taaffe“, welches Oesterreich zu zerbröckeln und dabei die Rechte und Freiheiten des Volkes zu untergraben droht, den Krieg zu erklären itd.“ („Gospodje iz liberalne večine deželnega zbora so napravili volilne odbor in hočejo osnovati še okrajne volilne odbore, nekteri so se že ustanovili. Dohajajo nam „vesela“ poročila, da se je povsodi sklenilo, pri teh volitvah, vojsko napovedati Taaffejevi vladi, katera hoče Avstrijo razdrobiti in pravice ter svobodo ljudstva spodkopati, itd.“) Sedajna (Taaffejeva) vlada je prva, ki je Slovincem nekaj bolj pravična. Kranjcem in Čehom je dovolila slovenske šole; tudi k nam na Koroško je poslala že več uradnikov, kateri slovensko znajo in bodo zamogli s slovenskim ljud-

stvom govoriti. Ravno to pa nemškutarje peče, zato pa pravijo, da hočejo sedajni ministri Avstrije „razdrobiti“. Le nemškoliberalci so tisti tiči, ki hočejo Avstrijo razdrobiti, saj vedno vpijejo, naj se Galicija in Dalmacija odtrgate od Avstrije. Zdaj pa druge dolžijo svojega greha! Tej vladi očitajo, da hoče „pravice ljudstva spodkopati“, in vendar je ravno ta vlada rekla, da morajo imeti vsi narodi enake pravice. Tako znajo nemškoliberalci lagati in besede zavijati! Brali ste v „Miru“ in v bukvicah „zlato ključ“, da je ravno ta vlada nam Korošcem podarila in deloma brezobrestno posodila 4 $\frac{1}{2}$ milijonov gold., da se uravnajo naše vode, in da zamoremo plačati zemljišno odvezo. Kako zahvalo pa ima vlada zato? Nemški liberalci jej napovedujejo vojsko! Če se taka nevhvaležnost vladi tako dopade, da je z deželnim zborom še zmirom zadovoljna, potem so naši liberalci res srečni ljudje: oni naj počnejo, kar hočejo, vlada bo ž njimi vedno zadovoljna! Prvi shod so imeli za Celovski volilni okraj v Celovcu, in po njegovem zgledu ter v njegovem duhu bodo delali vsi taki liberalni shodi. Pri celovškem shodu so bili navzoči: župan Seebacher iz Vetrinja, župan Archer, župan Woschitz (Božič), fabrikant Punčart iz Št. Petra, profesor Hirsch, župan Seebacher iz Grabštanja, župan Mikl, župan Steiner iz Kotmare vesi, župan Lučovnik iz Žihpolj, župan Grass iz Žrelca, grajščak Metnitz iz Grabštanja, župan Koch, župan Železnik, župan Vrabel, pivovar Nemeč, zdravnik Praitschopf, župan Frajtofnik, župan Lackner, državni poslanec Lax, župan Ratz (Mulej) iz Košentavra, vodja Werner iz Borovelj, zdravnik Kastner iz Borovelj, župan Ulčar iz Medborovnice, Kužej iz Vetrinj, Human iz Hodiš, Ratz iz Kotmare vesi, Linder iz Blatograda, Oblasser iz Podljubelja, Dovjak iz Borovelj. V volilni odbor se bodo poklicali še ti gospodje: Kašic (Holzleger) v Otočah; Kompoš, župan v Št. Rupertu; pl. Sternfeld v Radišah; Gaggl, učitelj v Medgorjah; Oremus, krčmar v Žrelcu; Ovšan, župan v Šmihelu; Tavšič, župan v Trdnej vesi; Semelrock, župan, in Miller, inženir, v Poračah; Wieninger, župan v Krivivrbu; Ulbing, župan na Dholici; Tobaje, fužinski vodja v Rožni Bistrici; Krasnik v Svetnej vesi; stotnik Kazda in Janih v Medborovnicah.

Slovenci, teh možakarjev ne poslušajte! So sicer sami župani, grajščaki in imenitni možje, kateri imajo groš in oblast; pa pri volitvah velja glas siromaka ravno toliko, kakor glas bogatina. Pustite jih pri miru in volite po svoji vesti naše katoliške, slovenske kandidate! Do zdaj je na Koroškem še zmirom veter pihal proti Slovencem, zato vidimo vse take, ki imajo denar in veljavo, na strani naših nasprotnikov. Na naši strani pa je le pravica in postava, in v tem je vsa naša moč. Zaupajmo pa v Boga, on zna vse obrniti, kakor je obrnil po drugih deželah, kjer so liberalcem pokazali duri. Le trdno stojte, pa bo tudi pri nas začela pihati druga sapa!

Slovenci! vi ste bili zmirom zvesti podložniki našega cesarja. Ali boste res volili nemškoliberalce, za katere cesar sami ne marajo? Cesar so te ljudi imenovali „fakejzno opozicijo“, to je take nemirneže, ki cesarskej vladi nagajajo in kljubujejo

brez pravega uzroka, ljudi, ki skrbijo le za sebe in svojo stranko, pa se za to ne zmenijo, kaj je v korist celemu cesarstvu. Svitli cesar zaupajo sedajnim ministrom, zato jih jezi, da nemškoliberalci tem ministrom zmirom kljubujejo in nasprotujejo. Ali pa tudi po pravici? Saj smo vam že povedali v „Miru“, koliko se je že na bolje obrnilo pod to vlado: zemljišni davek se je v mnogih krajih znižal; naredila se je postava zoper oderuhe; postava zoper ponarejeno vino; postava na korist delavcev v fabrikah; nastavili so se obrtniški in fabriški nadzorniki; sleparstvo z bankami se je zabranilo in ustavilo; zaprla se je ruska meja, da ima domača živina boljše ceno; razširila se je volilna pravica; napravile so se poštarne hranilnice; postavila se je posebna komisija, da poizvé, kje bi se dalo kaj prihraniti; zidala se je arelska železnica, po kateri pojde naše žito in naša živina na Francozko; olajšala se je vojaška dolžnost; olajšalo se je vsaj nekoliko tudi šolsko breme. Obetajo pa nam se še druge koristne postave za brambo kmeta, rokodelca in sploh delavnih stanov. Toliko dobrega je vlada storila v petih letih, kar obstoji. Prej smo imeli pa 20 let liberalne vlade, in takrat so delali le take postave, kako se naj ljudje ženijo; da sme tudi župan ljudi poročati, da se sme mož od žene ločiti; da sv. oče papež nemajo nič več besede in veljave (odpravili so namreč „konkordat“, to je, pogodbo med cesarjem in sv. očetom); naredili so postavo, kdaj sme otrok v drugo vero prestopiti; in da sme človek tudi čisto brez vere biti itd. Z eno besedo, celih dvajset let so le na to mislili, kako bi dražili duhovnike, in kako bi bogatašem priskrbeli nebeški raj že na tem svetu; za kmeta, rokodelca in delavca pa se niso brigali, njegovih potreb še poznali niso.

In te ljudi hočete spet voliti? Glejte po vseh deželah, na Kranjskem in Štajerskem, na Tirolskem in na Goriškem se nam Korošcem že posmehujejo, da smo tako neumni in da volimo zmirom še tiste liberalce! Dajte jim vendar enkrat slovo in volite tiste može, katere vam priporoča „Mir“; ne boste se kesali, nikoli vam ne bo žal!

Iz Celovca. (Nepriustranost naše „Celovčanke“) že lani smo ošteli „Celovčanko“, čemu da ona prinaša poročila nemškega šulferajna. Potem je prišel nov vrednik in je bil res nekaj časa mir, kar nas je veselilo. Zdaj je pa že spet začela. Tako je pred kratkim prinesla obširen popis, kako so delali „ortsgrupp“ v Podkloštru. Ali je mar vladni list za to podpiran, ali izhaja zato brez štempeljna, da dela za tiste, ki so odločno zoper vlado? Ali mar vladni list ne vé, da so šulferajnovci najhujši nasprotniki sedajne vlade? Ali vladni list ne vé, da dela šulferajn povsodi le zdražbo med narodi, in da je čisto nepotreben, ker se za nemške šole tako že dobro skrbi.

Pa še več. „Celovčanka“ je po liberalnih listih ponatisnila lažnjivo vest, da je v Olomuci fanatičen Čeh oklal nekega kapelnika. To pa ni res. Tisti divjak ima sicer češko ime „Odstreczil“, pa je fanatičen nemškoliberalcec. Če je vrednik „Celovčanke“ znal pobrati lažnjivo poročilo v časnikih, zakaj ne prinese zdaj še popravka, odkar se je zvedelo, da zadene ta sramota le nemške liberalce? Radovedni smo, ali bo „Celovčanka“ to popravila, ali ne.

Čudom čuditi se moramo tudi, da „Celovčanka“ ne najde nobene besede, s katero bi vlado branila in zagovarjala proti vednim napadom koroških liberalnih listov v Celovcu in Beljaku. Kedar velja popisati delovanje protivladnega šulferajna, takrat je Celovška tetka jako zgovorna; kedar je pa treba vlado braniti, jej pa kar jezik primrzne. Kaj pomeni ta prikazen?

Iz Celovca. (Resnico na dan!) V zadnji „Bauernzeitung“ piše Mačnik, da so g. Einšpieler in še 15 drugih poslancev glasovali za to, da mora dežela 166.666 gld. več plačati za uravnanje Drave. Tega pa zviti lisjak ne pristavi, da zdaj posestniki pri Dravi toliko menj plačajo. Eni so namreč hoteli, da bi za stavbe pri Dravi plačala dežela 500.000 gld., posestniki pri Dravi pa drugih 500.000 gld. Gosp. Einšpieler in drugih 15 poslancev pa je reklo, da bi bilo to krivično, tako veliko breme naložiti Podravcem, katerim je tako že povodenj naredila grozno škodo; ko bi morali še uravnanje Drave sami plačati, potem morajo čisto omagati pod temi plačili! Glasovali so tedaj za to, naj dežela prevzame dve tretjini, Podravci pa le eno tretjino. Saj morajo tudi Podravci plačevati za marsiktero deželno napravo, akoravno nemajo od nje nobenega dobička. Glasovanje teh 16 poslancev je bilo toraj pravično in pošteno, in vsi Podravci morajo za to še hvaležni biti.

Iz tega se pač jasno vidi, kako zna M. besede zavijati, in zares se moramo čuditi, da vladna „Celovčanka“ na vsa taka zavijanja le — molči!

Iz Kotmare vesi. (Koga bomo volili? Nemškutarji nam ponujajo spet Vetrinjskega Seebacherja, naj ga volimo v deželni zbor. Nam pa ne gre v glavo, zakaj bi morali ravno tega moža voliti? Ali se je mar kedaj potegnil za nas? Zmirom je molčal v deželnem zboru, in le takrat se je oglasil, kedar je šlo zoper naš slovenski jezik. Ko se je č. g. Einšpieler potegoval za slovenske šole, skočil je g. Seebacher po konci in rekel, da Slovenci sami nočejo slovenskih šol, da oni hočejo nemške šole. Tacega moža ne bomo volili, kteremu se do slovenščine tako mrzi. Saj vemo, zakaj je g. Seebacher tak. Kdor je le enkrat bil v deželnem zboru, je ja videl, kako g. Seebacher gleda na pl. Moro-ta in na Rajnerja. Gospoda Reinerja in Moro-ta bodo pa tako grajščaki volili v deželni zbor, in se bota lahko poganjala za nemškutarijo, kolikor bota hotela. Ni treba, da mu še mi izvolimo g. Seebacherja za adjutanta in pomagača. Mi bomo rajši volili moža, ki je naše gore list, trdega kmeta in župana g. Stihha p. d. Šlemica iz St. Janža. Ta se ne sramuje, da je rojen Slovenec, in se poteguje tudi za kmečki stan.

Iz Borovelj. (Šola. Nemško petje. Strelsko društvo.) Od g. šolskih nadzornikov slišimo zmirom staro pesem: „Sedajne šole so dobre, naj ostanejo, kakoršne so.“ Vse drugače pa govorijo starejši, ki imajo otroke v šolah. Ne taki otroci, ki v šolo hodijo, ne taki, ki so jo že dokončali, ne znajo prebrati in pretolmačiti navadnega pisma. Otroci so vsi grbasti in sključeni od samega posedanja po šolskih klopih; če pa kterega prašaš: „Kaj si se pa danes naučil?“ dobiš odgovor: „Frajla (učiteljica) govorijo vse po nemško, jih nisem nič zastopil.“ Naj bi se vendar šolske oblasti

usmilile naših otrok! — Tudi naši pevci pri društvu „Alpenrose“ pojejo še zmirom koj nemške pesmi, slovenščino so v kot potisnili. Kdo se je bo usmilil, če jo zametujejo Slovenci sami? — Pa tako ne bo ostalo, kakor je zdaj. Če pri „Alpenrose“ nočejo slovenskih peti, se bomo pa mi „streleci“ začeli vaditi v slovenskem petji. Pri „strelecih“ (Schützenbund) je namreč materna beseda še bolj v časti, nekaj pevcev in godcev imamo tudi med seboj; napeve ali note za slovenske pesmi bomo pa dobili iz Ljubljane, pa bo morda šlo, ako Bog dá. Mi „streleci“ namreč še zmirom na Boga zidamo, zato pa tudi še nismo zatajili slovenskega rodu, in če bomo kedaj zastavo blagoslavljali ali žegnali, se to ne bo zgodilo brez duhovnika, kakor pri zastavi pevskega društva. Res je žalostno, kako so liberalci že premotili in zbegali naše ljudstvo!

Izpod Obirja. (Nemškutarjski volilni shodi.) Sliši se, da bodo nemškutarji napravili volilen shod za Velikovški okraj. Pri takih priložnostih se veliko govori in veliko obeta, tako da poslušalci sami ne vedó, pri čem da so. Ko je pa tak liberalcec voljen, potem hitro pozabi na vse svoje obljube. Mi pa tudi brez volilnega shoda dobro vemo, da nam ni treba iskati boljšega poslanca, kakor so č. g. Einšpieler. V bukvicah „zlati ključ“, ktere so nam poslali, beremo vse natanko, kako slabo so gospodarili liberalci in kako malo so se zmenili za nas slovenske kmete. Pri kakem shodu se lahko veliko govori; kdo bo govoril za besedo lovil, saj čez eno uro že nobeden več ne vé, kaj se je govorilo; in tisti, ki je govoril, tudi lahko besedo umakne in reče: „Saj tega nisem rekel.“ Kar pa v bukvicah tiskano stoji, to mora biti resnično. Če bi ne bilo resnično, saj bi pisalca lahko prijeli in rekli: „To ni res!“ On svoje besede ne more pojedsti ali umakniti. Tudi se bukvice lahko večkrat preberejo in bralec lahko vse premisli in prevdari. Govorjene besede pa grejo pri enem ušesu not, pri drugem pa ven; zato so bukvice več vredne, ko vse tisto zlobudranje po zborih. V „zlatem ključu“ je pa vse s številkami dokazano; naj jih ovržejo, če morejo! Na svojih volilnih shodih bodo kmetom obetali zlate gradove; to so pa le prazne pene: slabo drevo ne more roditi dobrega sadu; od liberalcev in nemškutarjev nemamo nič dobrega pričakovati, naj še toliko obetajo in rogovilijo.

Od Drave. (K volitvi.) Med tistimi, ki jih imenujete, da bi bili pripravni za deželne poslance, berem tudi g. Murijsa, župana pri Jezeru. Jes tega moža poznam in Vam povem, da je res poštenjak, blaga duša, mož beseda, trden Slovenec in neodvisen mož. Pri Jezeru so ga zdaj že vtretjič volili za župana. Sam svitli cesar so ga odlikovali s srebrnim križem s krono. Gospod F. Muri zna dobro slovensko in nemško in je vnet domoljub, ter posestnik dveh gruntov. Tega moža volimo za poslanca!

Iz Podjunske doline. (Nemškutarjska kandidata.) Kakor slišimo, nam ponujajo nemškutarji za deželna poslanca Velikovškega okraja pl. Metnitza iz Grabštanjske fare in Frica Krauta iz Bistrice. V kako družbo si prišel, Fric? Tvoj rajni oče Jur je bil tako zvest in vnet Slovenec; gotovo se bo še v grobu obrnil, kedar zve, da si ti šel med nemškutarje! Sv. pismo pravi: „Spoštuj

očeta in mater, da boš dolgo živel in se ti bo dobro godilo na svetu!" Ali pa tak spoštuje očeta in mater, kdor zaničuje njih jezik in pomaga slovensčino zatirati? Frice, naših slovenskih glasov ti ne boš dobil! — Grajščaka Metnitza pa naj le Grabštajnarji volijo, saj jim je pomagal dobiti veliko nemško šolo s štirimi učitelji, za katero morajo plačevati, da jim kar kosti pokajo; otroci se pa vendar nič ne naučijo, ker nemških učiteljev ne zastopijo. Tega gospoda naj bi rajši Nemci volili, ker tako skrbi za službe nemškim učiteljem v slovenskih krajih; kaj se hodi ponujati nam Slovencem? Mi ga bomo še le potem volili, kedar bo skrbel tudi za to, da bomo mi Slovenci dobivali dobre službe na Nemškem. Do zdaj pa še nismo slišali, da bi bil kakemu Slovincu pomagal do boljšega kruha.

Iz Podjunske doline. (Kdo bo pa volil g. Metnitza?) Mi Slovenci ga že ne bomo volili tistega g. Metnitza, ktere ga nam hočejo bojda ponuditi nemškutarji. Zakaj pa ne? Prvič zato ne, ker z nemškutarji vleče, drugič pa zato ne, ker je svak g. Hillingerja, nadzornika grof Eggerjevih posestev. Gosp. Hillinger sedi tako že v deželnem zboru; če volimo še g. Metnitza, potem bo imel g. Hillinger dva glasa v deželnem zboru, namreč svoj glas in glas svojega svaka. Če pa volimo še Grebinskega župana g. Hornerja, ki je tudi odvisen od grof Eggerjevih posestev, potem bo imel g. Hillinger celotni tri glase v deželnem zboru. Slovenci, če imate še premalo šolskih bremen in sitnost, prašajte Grabštajnarje, ki imajo 4 učitelje in veliko šolsko palačo; k temu jim je pripomogel ravno g. pl. Metnitz. Ne dajte se toraj premotiti in volite z nami Slovenci g. Einšpielerja in g. Murijsa.

Iz Črne. (Pomanjkanje zdravnikov.) Glede zdravniške pomoči smo zelo na slabem. Iz Koprivne in Javorja je po 5 ur do okrajnega zdravnika in lekarne. Dostikrat zdravnika ni doma in ubogi bolnik mora po 2—3 dni čakati pomoči. Nedavno pobilo je drevo nekega drvarja ter ga hudo ranilo na glavi, da se mu do možgan vidi, in levo ramo in roko mu je zdrobilo; več dni je moral čakati na zdravnika, ki vsled prevelikih opravek tako dolgo ni mogel priti. Prosili smo že pri slavni deželni vladi, naj tukaj v Črni namesti krajnega zdravnika (Distriktsarzt). Pravijo, da je vlada uslišala našo prošnjo, a do sedaj še vedno čakamo. — Pred Križevim pobila je toča po Uršuli gori in Jazbini; da bi nas Bog obvaroval hudega vremena! K temu pa je treba, da posvečujemo nedelje in praznike!

Iz Diekš. (Okrajni zdravniki.) Slišali smo, da misli deželna vlada v vsak okraj poslati po enega okrajnega zdravnika. Mi smo s tem že zadovoljni, saj po deželi močno manjka zdravnikov, vsi se le rajši držijo v velikih mestih, kjer je več zaslužka pa manj težavnih potov. Vendar pa mislimo, da nam tudi z visokoučenimi doktorji ne bo prav pomagano. Takih gospodov se kmet boji in si ne upa z njimi prav odkrito govoriti; potem je pa še druga: tak hoče dobro plačan biti, kmet in bajtar pa ne more veliko dati. Včasih smo imeli po deželi kirurge ali „padarje“ kateri so se izučili v Solnogradu. Ti so znali tudi dobro zdraviti, so bili z ljudmi prijazni in niso veliko računili (raj-

tali). Dobro bi bilo, ko bi se spet naredila ena taka kirurškična šola, n. pr. v Celovcu ali v Ljubljani ali Mariboru, da bi mi slovenski kmetje dobili slovenskih gospodov zdravnikov, ki bi znali z nami govoriti; kajti žalostno je, če se bolnik ne more zgovoriti s svojim zdravnikom.

Iz Spodnje Idrije. (Liberalizem. — Naša živina.) Prav z veseljem smo brali v „Miru“ besedo o liberalizmu. To je kaj po pravici povedano. Tudi pri nas se ne manjka takih, ki ne marajo za vero in cerkev. — Na naš živinski sejm dne 4. maja se je priglasilo precej živine. Kupec je bilo dosti in kmetje so dobili za živino lep denar. Mi imamo le majhna goveda, pa en kmet iz spod. Kanomlje je vendar prodal en par volov za 180 gld. Drugi kmetje iz hribov so dobili za par volov 200 do 260 gld. Koder pa rudo žgejo, tam je živina za nič, in se ne spodredi; kmetje jo morajo kupovati, in če jo hočejo čez en čas prodati, dobijo še manj za njo, kakor so za mlado dali. Tako je ruda kmetom na škodo. Kdaj bomo pa dobili kaj odškodnine za to?

Kaj dela politika.

Koroški liberalci delajo na vse kriplje za svojo zmago. Za celovski okraj so napravili velikanski volilen odbor: okoli 70 samih županov, grajščakov in fabrikantov je poklicanih v ta odbor, da bo delal za Seebacherja (Jezernika) in za Lacknerja. V velikovškem in tudi drugih okrajih pa mislijo napraviti velik volilni shod. Prej so zmirom rekali in pisali, da je ljudstvo vse za njimi, da gospoda Einšpielerja nihče ne mara, nihče ne posluša. Kako je to, da je zdaj potreben tak strašanski aparat proti gosp. Einšpielerju? Andrassy je rekel: „Auf Spatzen schießt man nicht mit Kanonen.“ Če je slovenska stranka tak vrabec, kakor so jo prej slikali, kako da imajo zdaj tak strah pred tem vrabcem? — V Bukovini in v Šleziji so liberalci zgubili povsodi po en sedež v deželnem zboru. V Pragi pa so zgubili kupčijsko zbornico, ktera voli štiri deželne in dva državna poslanca. Liberalno kraljestvo se podira!

Pravijo, da si Bismarck mnogo prizadeva, da bi dobil za Nemčijo nekaj zemlje onkraj morja. To bi bilo dobro za nas, ker bi potem Nemci šli preko morja in ne bi toliko silili v naše slovenske kraje.

Smešničar.

Neki tesar in zdravnik gresta po cesti, ko začne v bližnji vesi goreti. „Glej! glej!“ zakliče veselo tesar, „kako moja pšenica cveti!“ Ko je to rekel, mu spodleti, on pade, pa si nogo ulomi. „Glej, ljubi prijatelj!“ prvi zdaj zdravnik, „tvoja pšenica le cveti, moja je pa že zrela.“

Kaj je novega križem sveta?

Na Koroškem. Lep dan je bil v Celovcu, ko je došel cesarjevič Rudolf s svojo visoko gospo in si ogledal novo zidani muzej Rudolfinum. Mesto

je bilo lepo ozalšano in vse v zastavah. Nemških zastav je bilo malo videti; „Freie Stimmen“ se nad tem jezijo. Celovčani so pa zvesti Avstrijanci, zato pa avstrijskega princa najrajši pozdravijo z avstrijskimi bojami (farbami). Celovškim revežem je cesarjevič Rudolf podaril 400 gl. — G. okrajni glavar v Velikoveu pl. Webenau je dobil red železne krone tretje vrste, g. J. Kopp, tajnik pri deželni vladi, pa viteški križ Franc Josipovega reda. — V ponedeljek 14. t. m. je po Koroškem toča pobijala. Okoli Grebinja je bil tako hud vihar, da je strehe trgjal in drevesa lomil. Toča je od Krčanj do Prevalj vse potokla. Škoda se ceni na 150.000 gld. Tudi iz Glinske doline se poroča, da je veliko škode. Okoli Celovca je tudi tolkla, pa škode ni veliko, ker je tukaj prišla še le za dežjem. — Strela je udarila v Majerovnikovo bajto v Šmarjeti nad Ribnico. Bajta se je vnela in je pogorela. — Pogorelo je Kovačevo gospodarsko poslopje v Goričah pri Mohličah. — Na dopust na Koroško je prišel graške nadsodnije predsednik pl. Waser. (On hodi k Morovim v Vetrinj.) — Na Vratah so nov zvon v zvonik vlekli. En brun pa je odjenjal, lesena stavba se je podrla in 15 letna družica je bila težko ranjena. Nekemu možu je zlomilo nogo; tudi gospod župnik so bili v nevarnosti. — V vodo šel je neki 55 letni prodajalec glavne tobačne zaloge v Celovcu. — 2¹/₂ letna deklica je utonila v Mitterbichlingu pri St. Pavlju. — V Grabstanj so prišli 13. julija Ceciljanski pevci iz Celovca, 12 gospodov in 4 gospodične. Vse je občudovalo njih lepo petje. — Gosp. Martin Lendovšek pride iz Gradca za učitelja na latinske šole v Beljak. — Učiteljske službe so razpisane v Doberlivesi, v Žitarih in v Libeličah. Akoravno so to slovenske občine, vendar v natečaju ne stoji, da morajo prosilci tudi slovensko znati! — Da se povsodi zmaga, kjer duhovščina pridno poseže v volilno gibanje, dokaz je nam vedno liberalna, s protestanti namešana občina Eisentratten pri Sovodnji, kjer so letos pri volitvi volilnih mož konservativci sijajno zmagali. Slava! — V Medborovnicah, glavnem taboru nemškutarije, so Slovenci sijajno zmagali. Nemškutarji so mislili, da je g. Miha Sablačan že ugnan v kozji rog; zdaj jim je pa spet eno založil, da je ne bodo tako hitro pozabili.

Najnovejše. Slišimo, da v mestni skupini Velikovec, Pliberk, Kapla kandidira proti dr. Lugginu od konservativne strani viši finančni svetovalec dr. Franc Adamič. Rodoljubi, delajte za njega! — Pod ljubelom so naši zmagali. Do zdaj dobivamo od vseh strani dobra poročila. Bog daj zmago!

Na Kranjskem. Novi ljubljanski škof dr. Jakob Misja so šli na Božjo pot na sv. Višarje in so si med potjo ogledali tudi Ljubljano — Od „narodne biblioteke“, ktero izdaja tiskar J. Krajec v Novem mestu, izišli so pred kratkim 10. 11. in 12. snopič. 10. snopič ima povest „koliščina in stepe“; 11. snopič povest „za kruhom“; posebno pa se bo slovenskemu ljudstvu prikupil 12. snopič, ki obsega več mičnih, kratkočasnih povestij, ki jih je spisal Andrejčekov Jože. V tem snopiču najdemo povesti: „Kako se je Pekec s hudičem metal“, „Kako je pekec lovcem pete odnesel in med cigane prišel“, „Črni graben“, „Stara korenina Krašinskih županov“, in „Železni križ“. Vsak snopič

velja 15 kr. — V Ljubljani so zaprli zopet pet anarhistov.

Na Štajerskem. Toča je pobila v Ritoznju pri Slov. Bistrici. — Sramotno se obnašajo štajerski nemškutarji. V Smartnu na Pohorju so upijani s šnopsem nekaj hlapcev, da so delali polom in vriš med zborovanjem slovenskih volilcev. Potem pa se je pijana druhal med seboj stepla in še žandarje so napadli. Žandarji pa so s pomočjo slovenskih kmetov zmagali, več razsajalcev ranili, druge pa v kajho odpeljali. Zapeljani hlapci bodo tedaj drago plačali tisti šnops.

Na Primorskem je velika razdraženost zoper lahone, ker so zabranili slovesnost v Gorici, kjer so Slovenci mislili blagosloviti zastavo slovenskega društva. Mnogi goriški trgovci, ki so rojeni Slovenci in živijo od Slovencev, pa z Lahi vlečejo so namreč podpisali protest zoper to slovesnost. Slovenci pa jim s tem povračajo, da nič več ne kupujejo pri njih, in tudi laških oštarij se izogibljujejo. Lahi so zdaj v velikem strahu za svoj kruh in se izgovarjajo, da niso vedeli, kaj so podpisali. — V Pulji so bile velike vaje naših bark. Ogledala sta si te vaje svitli naš cesar in cesarjevič Rudolf.

Druge avstrijske dežele: Vladika Josip Juraj Strossmayer dal je nalogo ravnateljstvu svojih graščin, da mora vsa poslopja in vse v njih nahajajoče se premičnosti zavarovati pri banki „Slaviji“. Dotična pogodba, vsled katere je vladičino ravnateljstvo plačalo banki čez 3000 gld. premije, sklenila se je te dni. Tudi je vladika s posebno okrožnico pozval vse župnike in župne oskrbnike, naj cerkve in druga cerkvena poslopja zavarujejo pri tem slovanskem zavodu. Tako ume slavnici mecen naš pomen gesla „svoji k svojim.“ Naj bi ga posnemali vsi narodnjaki, kajti le tedaj bomo uspešno in vsestransko napredovali, kedar postanemo tudi v gmotnih ozirih neodvisni od tujega, sovražnega nam sveta. —

Družba sv. Mohora

tudi letos našemu narodu v čast in omiko lepo in sijajno napreduje. Število dosmrtnih in letnih udov nič ni zaostalo za lanskim, temveč je je zopet pomnožilo, kakor to dokazuje sledeči kratki pregled vseh družbenikov po posameznih škofijah:

Goriška	72 dosm.	3803 letn.,	vkup	3875 ud.
Krška	49	2598	„	2647
Lavantinska	135	8876	„	9011
Ljubljanska	236	10.395	„	10.631
Tržaška	23	1.431	„	1.454
Sekovska	11	198	„	209
Somboteljska	1	175	„	176
Zagrebska	9	184	„	193
Senjska	4	112	„	116
Poreška	3	26	„	29
Videmska	2	83	„	85
Razne druge	9	37	„	46

vkup 554 dosm. 27.918 letn., vkup 28.472 ud.

Lani smo šteli 542 dosmrtnih, 27,848 letnih, vkup 28.390 družnikov, tedaj se je vkupno število pomnožilo za 12 dosmrtnih in za 70 letnih udov. Slava in hvala vsem družbinim poverjenikom in

prijateljem, domačim listom in časopisom! Vsi brez izjeme so ob vsakej priložnosti družbo narodu priporočevali, ga opominjali k pristopu in s tem največ pripomogli, da se je tudi letos spolnila nas vseh goreča želja: „Naj živi, naj rase, naj cvete družba sv. Mohora, čast in ponos narodu slovenskemu!“ — Na god družbinega patrona, dne 12. julija so odborniki poslanim rokopisom prisojevali razpisana darila. Razun dveh obširnih povesti je bilo odboru poslanih 12 krajsih pripovedek, 30 podučnih spisov raznega zapopadka, zbirka narodnih pravljic, smešnic in kratkočasnic, nekaj pesem in obširne razprave: „Krščanska mati“, „Vrtnarstvo“ in „Slov. svetovalec v najpotrebnejših rečeh“. Z darilom odlikovani so bili spisi: „Dneva nepovč nobena pratika“, povest, spisala P. Pakova; „Pripovedke“, spisal prof. Iv. Šteklasa; „Kaj ljudje na naši zemlji jedó“, spis. prof. Jan. Pak; „Kako rastline zmrznejo in pozebejo“, spis. prof. Jan. Majciger; „Pavola ali drevesna volna“, spis. A. Koder; „Zbirka gospodarskih, zdravniških in drugih skušenj“, spis. Jan. Lampe; „Običaji na slov. Štajerskem“, posl. Iv. Lapajne in „Glejte na ogenj“, spis. Pet. Miklavc.

V porabo so priporočeni in sprejeti rokopisi: „Spomini na Italijo“ (M. L.); „Jože Virk“ (Vagaj); „Tomaž Mor“ (Šteklasa); „Smešnice“ (M. Sle); „Živinski potni list.“ (A. Levec) in „Naš vsakdanji kruh“ (Koder); obširna povest: „Begun“ (Kosec) s pogojem, da se skrajša blizu na polovico, in z istim pogojem razprava: „Krščanska mati“ (Hr. M.) Podučni spis: O „vrtnarstvu“ se bode izročil še strokovnjaku v pregled. Vsi drugi rokopisi so bili pošiljavcem zopet izročeni.

V istej seji se je še sklenilo, da družbina tiskarna pridobi od č. g. prof. Einšpielerja lastnino in pravico založništva vseh knjig in tečajev „Slov. Prijatelj“ ki jih je izdaval in založil g. pisatelj. Knjige se bodo razprodajale po celó znižanej ceni.

Duhovniške spremembe v Krški škofiji.

Zavoljo bolehnosti so stopili v stalni pokoj čč. gg. Lesjak Val. ml., dekan in fajmošter v Dvoru; Kuster Val., fajmošter v Št. Rupertu blizu Celovca in Pramer Val., provizor na Golovici.

Č. g. Matevžič Val. je od Strojne kot provizor prestavljen v Dvor in fari na Golovici in v Strojni morajo oskrbovati sosedni gg. duhovniki.

Dne 20. julija so bili za mešnike posvečeni bogoslovci iz štrtega razreda čč. gg. Markovič Ign. roj. l. 1859 na Zili; Pazdera Leop. roj. l. 1861 v Celovci; (nova meša bo v Doberlivesi) in Vaneček Jan. roj. l. 1856 v Benešovi na Českem; iz tretjega tečaja pa: čč. gg. Čemer Šim. roj. l. 1860 v Borovljah in Ritzinger Dominik roj. l. 1857 v Nemškem Grebinji. Novoposvečenih mešnikov je tedaj samo 5, umrlo pa je pretečeno leto 20 duhovnikov. Ne vemo, kaj bo, če pojde tako naprej!

Dne 27. julija bodo mil. knezoškof blagoslovili novi britof v Šmihelu blizu Pliberka in o tej priložnosti tudi birmovali.

Mežnar, ki za potrebo tudi orgljati zna, se vzame od vseh Svetih naprej v službo na Dholici (Techelsberg bei Pörschach am See.)

Loterijske srečke

od 19. julija.

Line	68	45	72	58	31
Trst	57	72	14	37	34

Tržna cena

po 1/2 hektolitrih.

I m e.	Celovec		Št. Vid.		Velikovec		Žel. Kaplja.		Wolfsberg		Trg		Belak		Pliberk	
	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.
Pšenica . . .	8 96	3 90	3 65	3 78	4 26	3 75	4 10	3 97								
Rž	3 49	3 70	3 15	3 41	3 25	3 65	3 70	3 22								
Ječmen . . .	—	—	2 60	—	—	2 65	—	—								
Ajda	2 86	—	3 5	3 17	—	—	2 85	2 91								
Oves	1 90	2 20	1 95	1 70	1 65	2	1 90	2 6								
Proso	—	—	2 80	—	—	—	—	—								
Pšeno	4 97	—	5 40	5 18	—	—	5 20	5 14								
Turšica . . .	2 76	3 50	2 50	3 17	2 44	2 75	2 70	2 91								
Grah	—	—	—	—	—	—	—	—								
Leča	—	—	—	—	—	—	—	—								
Bob	—	—	—	—	—	—	—	—								
Fizol bel . .	—	—	—	—	—	—	—	—								
„ rudeč . . .	—	—	—	—	—	—	—	—								

Na birne se plača v Celovci pšenica po 6 gl. 39 kr. rež 5 gld. 55 kr., ječmen 5 gld. 18 kr., ajda 4 gld. 60 kr., oves 3 gld. pšeno 7 gld. 90 kr., turšica 4 gld. 25 kr. Od zadnjič se toraj cene niso dosti spremenile. — Goveje meso se je spet podražilo v Celovcu. Maslo je po 1 gld., puter 95 kr., špeh frišen 78 kr., prekajen 84, mast 80 do 88 kr. kilo. Seno je od 1 gld. 60 kr. do 2 gld. 20 kr., slama 1 gld. 60 kr. do 1 gld. 96 kr. meterski cent. Drva imajo navadno ceno, mehka po 85 kr. trda (bukova) po 1 gld. 10 kr. kvadratni meter.

Živinski sejni na Koroškem meseca avgusta.

2. v Spodnjem Dravbregu; 5 na Blatniški planini, v Črni, pri Št. Lovrencu v Lesah; 11. v Beljaku, pri sv. Lenartu (dolina Reichenau); 16. v Hüttenbergu, v Preiteneggju; 18. v Šmihelu pri Pliberku; 19. v Šmarjeti pri Volšberku; 21. v Liesingu; 22. v Lokavi (Luggau); 25. v Brežah, v Borštu pri Volšberku, v Labudu (Lavamünd), v Trgu, pri Št. Ozbaltu (Kleinkirchheim); 28. v Št. Andražu; 29. v Št. Johann am Pressen; 30. v Rennwegu (Lieserthal).

V tretjič pridejo na dražbo:

28. julija. Jožef Aichingerjeva posestva, cenjena 3000 gl., pri notarju v Kapli.

31. julija. Pravica Marije Pikel do Stoparjeve kmetije, kupljena za 665 gld., pri okr. sodnji v Kapli.